

РЕШЕНИЕ

№ 273

гр. Кърджали, 29.06.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – КЪРДЖАЛИ, II СЪСТАВ, в публично заседание на петнадесети юни през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Грета Денчева

при участието на секретаря Марияна Суркова
като разглежда докладваното от Грета Денчева Гражданско дело № 20235140100273 по описа за 2023 година

Предявени са обективно кумулативно съединени искове с правно основание чл. 344, ал. 1, т. 1 КТ; чл. 344, ал. 1, т. 2 КТ и чл. 344, ал. 1, т. 3 КТ вр. чл. 225, ал. 1 КТ.

Делото е образувано по искова молба от И. Т. С. срещу ОУ "Св. Св. Кирил и Методий" гр. Кърджали.

Ищецът И. Т. С. твърди, че въз основа на трудов договор работил при ответника като „учител по физическа култура и спорт”. Сочи, че със Заповед № 1109-426/23.12.2022 г. на Директора на ОУ „Св. Св. Кирил и Методий” гр. Кърджали трудовото му правоотношение е прекратено, без предизвестие, на основание чл.330, ал.2, т. 10 от КТ и във връзка с чл.215, ал.1, т.1 и ал.3 от Закона за предучилищното и училищното образование /ЗПУО/ предвид обстоятелството, че И. Т. С. в качеството му на педагогически специалист по смисъла на ЗПУО - учител по физическа култура и спорт, 2341-5002 Учител , начален етап на основното образование /I-IV клас/ , е осъден за умишлено престъпление от общ характер по НОХД № 241/2020 г., по описа на РС-Кърджали, независимо от реабилитацията, поради което лицето не може да заема длъжност на педагогически специалист. Счита, че Заповед № 1109-426/23.12.2022 г. на Директора на ОУ „Св. Св. Кирил и Методий” гр. Кърджали е незаконосъобразна, а уволнението му е незаконно. Моли да се постанови решение, с което съда да признае уволнението за незаконно и да отмени заповедта за уволнение, да възстанови ищеца на заеманата преди уволнението длъжност и да осъди ответника да му заплати сумата 10 995,72 лева като обезщетение за времето през което ищецът е останал без работа поради незаконното уволнение, но за не повече от шест месеца, а именно за периода от 24.01.2023 г. до 24.07.2023 година, както и законната лихва за забава върху претендираната главница, считано от датата на завеждане на настоящата искова молба до окончателното изплащане на сумата.

Исковите се основават на обстоятелството, че оспорената заповед е издадена при неправилно приложение на материалния закон - в конкретния случай не е налице основанията по чл.330, ал.2, т.10 от КТ и във връзка с чл.215, ал.1, т.1 и ал.3 от ЗПУО за прекратяване на трудовото му правоотношение без предизвестие. Соци, че основанията по чл.330, ал.2, т.10 от КТ се прилага за в бъдеще - за трудови договори, сключени след

01.08.2016 г., какъвто не е настоящият случай. Твърди, че към датата на прекратяване на трудовото правоотношение с обжалваната заповед по отношение на ищеца е налице абсолютна реабилитация по чл. 88а, ал. 1 от НК, поради което работодателят незаконосъобразно е приложил основанията на чл. 330, ал. 2, т. 10 КТ. Твърди че, оспорената заповед е немотивирана, като уволнението е извършено по време на ползван от ищеца отпуск поради временна неработоспособност, поради което се явява незаконно.

Ответникът О У „Св. Св. Кирил и Методий” гр. Кърджали е подал отговор на исковата молба, с които оспорва исковете като неоснователни.

В съдебно заседание ищеца лично и чрез своя процесуален представител поддържа исковете, по съображенията в исковата молба.

В съдебно заседание ответникът, чрез процесуалния си представител оспорва исковете по изложените в отговора доводи.

Съдът, след като обсъди доводите на страните и прецени събраните по делото доказателства, прие за установено следното от **фактическа страна**:

От трудов договор № 1978-1119/14.09.2015 г., се установява, че ищеца е бил назначен при ответното дружество, в качеството му на работодател на длъжността "младши учител в прогимназиален етап по ФВС с код НКП/ЕКДА 23305001".

Установява се, че със Заповед № 1109-426/23.12.2022 г. на Директора на ОУ „Св. Св. Кирил и Методий” гр. Кърджали трудовото правоотношение с ищеца е прекратено, без предизвестие, на основание чл.330, ал.2, т. 10 от КТ и във връзка с чл.215, ал.1, т.1 и ал.3 от Закона за предучилищното и училищното образование /ЗПУО/ поради това, че И. Т. С. в качеството му на педагогически специалист по смисъла на ЗПУО -учител по физическа култура и спорт, 2341-5002 Учител, начален етап на основното образование /I-IV клас/, е осъден за умишлено престъпление от общ характер по НОХД № 241/2020 г., по описа на РС-Кърджали, независимо от реабилитацията, поради което лицето не може да заема длъжност на педагогически специалист.

По делото е прието заключение на ССЕ, съгласно която размера на дължимото на ищеца месечно обезщетение по чл. 344, ал. 1, т. 3 КТ вр. чл. 225, ал. 1 КТ е в размер на сумата 9 744 лева, за 6 месеца, считано от 24.01.2023 г. до 24.07.2023 г.

При така установените обстоятелства съдът прие следното от **правна страна**:

Предявени са обективно, кумулативно съединени искове с правна квалификация чл. 344, ал. 1, т. 1, т. 2 и т. 3, вр. чл. 225, ал. 1 КТ. Претенциите на ищеца за възстановяване на заеманата преди уволнението длъжност и за заплащане на обезщетение за времето, през което е останала без работа вследствие на уволнението, са обусловени от основателността на иска за признаване на уволнението за незаконно и неговата отмяна.

Основният въпрос в настоящото производство е за законността на уволнението и спазване на императивните изисквания на закона при налагането му.

В настоящия случай съдът намира, че атакуваната заповед отговаря на изискванията на чл. 195, ал. 1 от КТ, повеляващ, че дисциплинарното наказание се налага с мотивирана писмена заповед, в която се посочват нарушителят, нарушението и кога е извършено, наказанието и законният текст, въз основа на който се налага.

Съдът намира, че уволнението на ищеца е извършено при правилно приложение на разпоредбата на чл. 330, ал.2, т.10 КТ.

Работодателят е длъжен на основание чл. 330, ал. 2, т. 10 КТ да прекрати без предизвестие трудовото правоотношение с всеки педагогически специалист по смисъла на Закона за предучилищното и училищно образование, който е осъден за умишлено

престъпление от общ характер и за когото не е налице изключение по чл. 215, ал. 2 ЗПУО (осъждане по наказателно дело, посочено в чл. 1 от Закона за политическата и гражданска реабилитация на репресирани лица) или по чл. 88 а НК (настъпила пълна реабилитация, когато осъждането не е за тежко умишлено престъпление против Република България или за престъпление против човечеството). Видът на наложеното наказание е без значение. Чл. 330, ал. 2, т. 10 КТ се прилага и за педагогическите специалисти по заварени трудови правоотношения, включително когато съдебният акт (присъда, решение по чл. 78 а НК или споразумение, одобрено от наказателния съд) е породил правни последици преди 01.08.2016 г. – датата, на която влиза в сила ЗПУО. В този смисъл *Решение № 116 от 25.10.2018 г. на ВКС по гр. д. № 4760/2017 г., III г. о., ГК, докладчик съдията Геника Михайлова*.

Съгласно чл. 330, ал. 2, т. 10 КТ, работодателят прекратява трудовия договор без предизвестие, когато педагогически специалист по смисъла на ЗПУО е осъден за умишлено престъпление от общ характер. Това основание за уволнение е въведено с § 33, т. 3 ПЗР на ЗПУО и влиза в сила от 01.08.2016 г. – датата, на която влиза в сила ЗПУО. Тълкуването на чл. 215, ал. 1, т. 1 и ал. 3, във връзка с § 33, т. 3 от ПЗР на ЗПУО, налага извод за т. нар. "незабавно действие на ЗПУО" в тези негови части. Поначало законът действа за напред и се прилага само по отношение на факти и обстоятелства, които възникват след влизането му в сила. Всеки нов граждански закон заварва и възникнали при действието на отменения закон юридически факти, които не са погасени и в тези случаи се поставя въпроса за действието на новия закон по отношение на заварените правоотношения. Законодателят е овластен да определи свободно границите на действие на законите във времето и по отношение на правоотношенията, които са възникнали при действието на отменения закон. Когато на новия закон се признава действие спрямо възникнали и съществуващи правоотношения, които са "заварени", е налице несъщинско обратно действие или незабавно действие на новия закон. Този въпрос стои винаги, когато отмененият закон се заменя с нов, отнасящ се до същата материя (чл. 11, ал. 1 ЗНА). Незабавно действие, "несъщинско обратно действие" на новия закон има, тогава когато факт, който при действието на отменения закон е нямал значение за завареното правоотношение, придобива правно значение. Случаят е именно такъв. Осъждането на лицето за умишлено престъпление от общ характер, независимо от реабилитацията и наложеното наказание, е нямал значение. При действието на ЗНП от 1991 г. основанията за несъвместимост по чл. 40, ал. 4, пр. 1 ЗНП е било с по-тясно приложно поле. За предвидената в отменения закон забрана значение е имало не само осъждането на лицето, но и наложеното наказание – лишаване от свобода. При действието на ЗПУО обаче фактът по чл. 215, ал. 1, т. 1 ЗПУО придобива правно значение и за заварените трудови правоотношения. Осъденото за умишлено престъпление лице, адресат на забраната от чл. 215, ал. 1, т. 1 ЗПУО, вече не може да заема длъжността "педагогически специалист". Чл. 215, ал. 3 и 4 КТ изискват трудовото правоотношение с него да бъде прекратено, а редът и условията за това са в чл. 330, ал. 2, т. 10 КТ (изменението на КТ с § 33, т. 3 ПЗР на ЗПУО).

Съгласно § 27, ал. 1 от ПЗР на ЗПУО, лице, което към влизането в сила на закона

заема длъжност на педагогически специалист, запазва трудовото си правоотношение, ако е имало право да заема съответната длъжност към момента на възникване на правоотношението. Преходната разпоредба предвижда запазване на трудовите правоотношения с онези педагогически специалисти по заварени трудови правоотношения, които вече не отговарят на новите изисквания за заеманата длъжност (въведените с чл. 212 – 214 ЗПУО), но са имали право да я заемат според изискванията на ЗНП от 1991 г., респ. на ЗНП от 1948 г. Тя няма отношение към основанията за несъвместимост по чл. 215, ал. 1 ЗПУО.

Следователно в персоналният обхват на чл. 330, ал. 2, т. 10 КТ са и лицата, които към влизане в сила на ЗПУО заемат длъжността педагогически специалист и са осъдени за умишлено престъпление от общ характер с влязъл в сила съдебен акт (присъда, одобрено от съда споразумение, решение по чл. 78 а НК), независимо от реабилитацията.

Правото (и задължението) на работодателя по чл. 330, ал. 2, т. 10 КТ да прекрати трудовото правоотношение с такива специалисти търпи две ограничения. То не възниква по отношение на педагогическите специалисти, които са осъдени по наказателните дела, посочени в чл. 1 от Закона за политическа и гражданска реабилитация на репресирани лица (чл. 215, ал. 2 ЗПУО). То не възниква и по отношение на онези педагогически специалисти, за които е настъпила т. нар. пълна (абсолютна) реабилитация по чл. 88 а НК. С нея по силата на закона се заличава осъждането и неговите последици, независимо от предвиденото в друг закон или указ (чл. 88 а, ал. 1, *in fine* НК), освен ако осъждането е за тежко престъпление против Републиката и за престъпления против мира и човечеството (чл. 88 а, ал. 5 НК). Предвиденото в чл. 330, ал. 2, т. 10 КТ е "друг закон" по смисъла на чл. 88 а, ал. 1, *in fine* НК. Работодателят не разполага с правото (и задължението) да прекрати без предизвестие трудовото правоотношение, когато по отношение на педагогическия специалист е настъпила абсолютната реабилитация по право по чл. 88 а НК. Работодателят има това задължение по отношение на педагогическия специалист, за когото реабилитацията е относителна (предвидената в чл. 86 НК или по съдебен ред (чл. 87 НК) – аргумент от чл. 85, ал. 1, *in fine* НК.

В случая трудовото правоотношение с ищеца е заварено към влизане в сила на ЗПУО. Осъждането му за престъпленията, предмет на одобреното от съда Споразумение от 24.02.2020 г. по НОХД №241/2020 г., по описа на РС-Кърджали /управление на МПС след употреба на наркотични вещества и държане на 10 бр. боеприпаси за огнестрелни оръжия/, е факт, който е нямал значение за забраната по чл. 40, ал. 4, пр. 1 ЗНП от 1991 г. (отм. с § 6, ал. 1 от ПЗР на ЗПУО), но с влизане в сила на ЗПУО е придобил правно значение. Чл. 215, ал. 1, т. 1 ЗПУО забранява длъжността педагогически специалист да заема лице, осъдено за умишлено престъпление, когато не са осъществени изключенията по чл. 215, ал. 2 ЗПУО или по чл. 88 а НК. За ищеца тези изключения липсват, а за забраната е без значение видът на наложеното наказание. Породило се е правото (и задължението) на работодателя да прекрати неговото трудово правоотношение при условията и по реда на чл. 330, ал. 2, т. 10 КТ (чл. 215, ал. 3 и § 33, т. 3 ПЗР на ЗПУО).

Съдебният състав намира, че в настоящия случай към момента на издаване на оспорената заповед не е настъпила и абсолютната реабилитация по чл. 88а от Наказателния кодекс. Според ал. 1 на тази разпоредба, когато от изтърпяването на наказанието е изтекъл срок, равен на този по чл. 82, ал. 1 и осъденият не е извършил ново умишлено престъпление от общ характер, за което се предвижда наказание лишаване от свобода, осъждането и последиците му се заличават независимо от предвиденото в друг закон или указ. Към датата на издаване на оспорената заповед -23.12.2022 г. не е изтекъл срокът по чл. 82, ал. 1 от НК и не е настъпила абсолютна реабилитация по чл. 88а НК.

Неоснователни са съображенията на ищеца, че уволнението е незаконно, тъй като към момента на връчване на уволнителната заповед ищеца е бил в болнични и поради това се ползвал от закрилата предвидена в чл.333, ал.1 т.2 КТ, поради следното: съгласно чл.333,

ал.1 от КТ закрила при уволнение се предвижда само в лимитативно изброените случаи на прекратяване на трудов договор, а именно при уволнение на осн. 328, т.1, 2, 3, 5 и 11 и чл.330, ал.2, т.6 КТ, в които хипотези не попада настоящия случай.

Предвид изложеното оспорената заповед за уволнение е законна, а исковете с правна квалификация чл. 344, ал. 1, т. 1 – 3 КТ – неоснователни, доколкото исковете по чл. 344, ал. 1, т. 2 и т.3 вр. чл. 225, ал. 1 КТ са обусловени от уважаване на иска за признаване на уволнението за незаконно и неговата отмяна.

С оглед изхода на делото и направеното от ответника искане, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, ищецът следва да бъде осъден да заплати на ответника, направените разноси по делото за адвокатско възнаграждение в размер на 780 лева, като съдът намира за основателно направеното възражение за прекомерност на заплатеното адвокатско възнаграждение от 1200 лв. и намали същото до предвидения минимален размер, съгласно чл.7, ал.1, т.1 от Наредба № 1 от 9 юли 2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения от 780 лв.

Съгласно разпоредбата на чл. 83, ал. 1, т. 1 ГПК, за работниците и служителите производството по трудови дела е безплатно и не се дължат такси и разноси, поради което в тежест на ищеца не следва да се присъжда държавна такса, както и разноси за назначената по делото експертиза. Същите остават за сметка на бюджета на съда. /по аргумент от чл. 78, ал. 6 ГПК/

Воден от горното съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявените от И. Т. С., ЕГН: ***** от гр.Кърджали, ул.М. ***** срещу **ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ”**, с адрес: гр. Кърджали, ул. „Генерал Чернозубов”№ 19, представлявано от директора М.П., искове с правно основание чл. 344, ал. 1, т. 1 КТ; чл. 344, ал. 1, т. 2 КТ и чл. 344, ал. 1, т. 3 КТ вр. чл. 225, ал. 1 КТ за признаване на уволнението, извършено със Заповед № 1109-426/23.12.2023 г. на Директора на Основно училище „Св.Св. Кирил и Методий“ гр. Кърджали за незаконно, за отмяна на оспорената заповед и за възстановяване на ищеца на предишната му работа - „учител по физическа култура и спорт, 2341- 5002 Учител, начален етап на основното образование /I-IV клас/, както и за осъждане на ответника да заплати на ищеца сумата от 10 995,72 лева обезщетение по чл.225, ал.1 от КТ за времето, през което е останал без работа поради незаконното уволнение, но за не повече от шест месеца, за периода от 24.01.2023 г. до 24.07.2023 година, ведно със законната лихва за забава върху претендираната главница, считано от датата на завеждане на исковата молба до окончателното изплащане на сумата, **като неоснователни.**

ОСЪЖДА И. Т. С., ЕГН: ***** от гр.Кърджали, ул.М. ***** **да заплати на ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ”**, с адрес: гр. Кърджали, ул. „Генерал Чернозубов”№ 19, представлявано от директора М.П., **сумата 780 лв. разноси по делото** за адвокатско възнаграждение.

Решението подлежи на обжалване с въззивна жалба пред Окръжен съд- Кърджали в двуседмичен срок, считано от съобщаването му на страните.

Съдия при Районен съд – Кърджали: _____